

Tjóðveldisflokkurin sveik samhaldsfesti

Oddagrein

Krosskast mikukvöldið vísti, at enn ber til at skifta orð um hugsjónarligar - ideologiskar - spurningar í Føroyum. Búskaparkreppan og fullveldisætlanin hevur hóast alt ikki kóvt øllum orðaskifti um, hvar flokkur okkara liggja í hugsjónarliga mældrum.

Afturímóti hava hesi viðurskipti flutt nakrar av flokkum okkara. At Tjóðveldisflokkurin er snarður til høgru, hava vit sæð ferð eftir ferð í seinastuni. Støðan hjá flokkinum í fleiri málum hevur víst, at flokkurin hevur slept síni samhaldsfestu - solidarisku støðu

Sambandsflokkurin hevur í málinum um bæði fiskidagaskipanina og eftirlønina afturímóti víst, at hann nærum hevur lagt seg vinstrimegin Tjóðveldisflokkinn. Harafturat hevur hann lagt sjógv millum seg og ný-liberalistisku áskoðanina hjá Fólkaflokkinum.

Nú kunnu vit sjálvandi keglast um, hvi Tjóðveldisflokkurin hevur kúvent og hevur lagt seg so langt til høgru, at undangongumenn og -kvinnur floksins høvdu ikki kent hann aftur. -Hevur hann selt øll samhaldsførst prinsipp fyr í náa fullveldinum. - Ella er hann bara við í altjóða rákinum, sum hevur gongur frá tí meiri samhaldsfasta politikkinum, og meiri ímóti, at einstaklingurin sjálvur skal gjalda fyr tænastr, t. d. á heilsuøkinum.

Tað er gott, at flokkar ikki standa í stað - eru statiskir - men at teir endurnýggja seg. Afturímóti, venda vit aftur til spurningin omanfyri, og hava nokur aktuall mál í huga - spurningin um arbeiðsumhvørvi, sjúkragdagpeningaskipanina og nú eftirlønina - ber ikki til at koma til aðra niðurstøðu, at Tjóðveldisflokkurin hevur selt seg. Hann hevur latið Fólkaflokkinn draga seg burtur frá nøkrum samhaldsføstum prinsippum. Og endamáli er fullveldi, sum Fólkaflokkurin neyvan fer at atkvoða fyr, tá á stendur.

At Tjóðveldisflokkurin fór at sleppa hugsjónini um eina samhaldsfasta eftirløn, so allir borgarar landsins kundu fáa somu eftirløn eftir strævan arbeiðsdag, roknaði neyvan nakar við. Men líkt er til, at hann hevur góðtikið asosialu "fólkatryggingina" hjá Fólkaflokkinum, sum byggir á ta áskoðan, at tey sum forvinna mest, fáa mest í eftirløn. Tey, sum einki vinna - heimaarbeiðandi, avlamin, smábygdafólk o. o. - skulu fáa eitt ella annað alment ískoyti. V.ø.o. er Tjóðveldisflokkurin við til at skapa A- og B-pensjónistar. Eftir at verja tað samhaldsfasta og vanliga føroying stendur Javnaðarflokkurin.

Sosialurin

Lesarabrøv:

Óli P. vorðin »keðiligur«

Trúði ongantíð, at eg skuldi fara at skriva nakad líkandi um multikunstnaran Óla P., hvørs mansogn hjá flest øllum føroyingum og ein av mínum absoluttu favoritt-teknarum. Men í hesum døgum - líka síðani núverandi sjálfstýrissamgongu - so eru tekningar hansara, ella heldur sjálvur BOD-SKAPURIN ella SKEMTID í Sosialinum vorðið alt meiri útvalnað, tannleyst og politiskt tendensiøst. Óli P. hevur sjálvsagt loyvi at hava sína politisku meining sum øll onnur, men eftirhondini hava sambandsfugsanir hansara tíverri vunnið yvirhond og hava lagt sína køvandi hond á HUMORIN. Ókey, óivað

smírast sambandsfólk og andstøðufólk sum heild, men er Sosialurin ikki longur eitt tíðindablað fyrí ÖLL? (hóast eyðsýniliga tilknýtið til javnaðarpolitikk-in). Fullveldi ER eitt stórt og týðningarmikið mál, men hvat við okkum „vanligu“ føroyingum, ið yvirhøvur ikki eru áhugað fyrí politikki og kanska als ikki velja nakran? Eg - og allarhelst fleiri við mær - vóna, at Óli P. finnur aftur á „gamlar gøtur“ nakad skjótt, so hansara flogvit og deiligi humorur aftur fer at koma okkum ÖLLUM við (og kanska fleiri fara at lesa Sosialin - og eg tími at keypa árbókina og vitja ó-avsókuframsýningina).

Annars ein stór takk til Sosialin, at blaðið hevur „goldið prís“ fyrí ein veruliga professionellan teknara seinastu mongu árin til gleði fyrí mong - sjálvsagt eisini fyrí blaðið sjálvt.

Gevið skapandi teknarum kjansin

Síggi annars, at Dimma roynir seg við einum teknara (Martin) á baksiðuni fyrí tíðina, og tað er at vóna, at blaðið heldur fast um hetta initiativið (og rindar prís-in). Hvar bleiv Guttesen teknarin av? Dimma hevur annars verið „bedrøvilig“ á hesum øki nú í nógv ár. Hvi ikki brúka t.d. Hannis á Team85 meira, ella fara hansara goðu evni bara til

reklamur og lýsingar? Ella hvi ikki hava onkra teknirøð í blaðnum - t. d. eina froyyska?! Skriv við út eina kapping og motiverið serliga tey ungu, gevið teimum ein kjans, tí eg eri vísur í, at mong talent finnast runt um oyggjarnar umframt unga klaksvikingin í Krydd - hann fer óivað at verða originalari við tíðini, tað er bara at driva á. Alt er ikki bara teldugrafikkur ella hvat?? Henda áheitanin er eisini galdandi fyrí Sosialin og onnur.

Vinarliga
Marni Mortensen

Barry Bartmann heldur fyrilestur

verður á Fiskirannsóknarstovuni mikukvöldið 17. november 1999 kl. 19.30. Barry Bartmann, professari, dr., heldur fyrilestur, ið hann kallar: *Atlantic Cold Water Islands in the New Global Economy Facing Obstacles and Embracing Opportunities: A Trans-Atlantic Perspective*. Fyrilesturin er á enskum og viðger Atlantsoyggjar í nýggja heimsbúskapinum

Barry Bartmann, professari, er deildarleiðari fyrí Samfelagsfrøði á University of Prince Edward Island í Canada, har hann undirvisar í altjóða samskifti og europeiskum politikki; hann er eisini samskipari av ymskum altjóða granskingarsmørvum. Doktoraritgerð hansara nevndist »Micro-states in the International System: The Challenge of Sovereignty«. Heystið 1999 starvast hann á Sögu- og samfelagsdeildini á Fróðskaparsetrinum,

har hann undirvisar í skeiðum um politisk samveldi og smátjóðir og stjórnskipanir. Um fyrilesturinn sigur Barry Bartmann: The island societies of the North Atlantic, from Newfoundland to the Faroes and the Western Isles, all share historical roots and contemporary challenges for self-reliant economic development. Where they differ is in their constitutional status and jurisdictional capacity. These cold water islands re-

present every point on a continuum of autonomy, from virtually no jurisdictional capacity at all in Cape Breton to full sovereignty in Iceland. This address will explore the relationship between constitutional status and economic development, particularly in the lessons gleaned in the North Atlantic Islands Programme which has involved a range of small island societies on both sides of the Atlantic. The orthodoxies of conventional wisdom might sug-

gest that the prospects for these islands are not optimistic given their very small size, their narrow resource bases, their remoteness and their peripherality. Yet, in the new global economy, there are often surprising niche opportunities from a comparative perspective and against the historic problems which are so familiar to all of these islanders.

Fróðskaparsetur Føroya

Sjálvstýrisfólk mótmæla ágang móti Klaksvíkar Sjúkrahúsi

Nevndin í Norðoya Sjúlvstýrisfelag, hevur tann 03.11.99 einmalt samtykt niðanfyri standandi yvirlysing, sum herið verður send tygum til kunningar. Norðoya Sjúlvstýrisfelag skal við hesum lýsa sína ónøgd við førdá politikkinum hjá umboðum Sjúlvstýrisflokksins á Tingi og í Landstýri. Henda ónøgd snýr seg í fyrsta atløgum um tann áhaldandi ágangin ímóti Klaksvíkar Sjúkrahúsi. Her er rímugligt at nevna tað stóra arbeiðið sum

umboð Sjúlvstýrisflokksins í Norðoyggjum gjøgnum mong ár hava lagt í at útbýggja Klaksvíkar Sjúkrahús til eina vælvirkandi eind, innan heilsuverkið sjúklinginum at gagni. Tessa meira harnar tað okkum, at tað er ein partamaður sum nú tileinkis gerð og brýtur niður úrlitið av hesum stríði. At pástanda at einasta stað sum sparringar kunnu fremjast er júst her, má metast sum vantandi tilvit-an og grov undirmetan av tí dygdar- og í mongum

førum lívsneyðuga arbeiði, sum gjørt verður á Klaksvíkar Sjúkrahúsi. Høvdur landstýrskvinnan fyrí neyðuni at finna sparringar skal hon verða hjartaliga vælkommin at fáa góð ráð, tá verandi ráðgeving má metast sum ónýttulig. Norðoya Sjúlvstýrisfelag heitur á landsstýrskvinnuna í Almanna- og Heilsuálmum alt fyrí eitt at leggja á aðra politiska kós, soleiðis at henda eind-innan heilsuverkið fær arbeiðsumstøður at virka eftir endamálinum, sum er

at tæna sjúklinginum og ikki áhaldandi at verða nýtt sum kastibólka til tess at veita Landsjúkrahúsinum hegri jättan á figgarløg-ini.

Soleiðis boðað frá
Vegna Norðoya
Sjúlvstýrisfelag
Jan A. Joensen,
formaður